

KIRKONSEUTU

Soppeenmäen kerrostaloalueen asemakaavan muutos

Selostuksen liitteet

- Liite 1: Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma**
- Liite 2: Havainnepiirustus**
- Liite 3: Seurantalomake**
- Liite 4: Luonnosvaiheen vastinekooste**
- Liite 5: Ehdotusvaiheen vastinekooste (päivitetään myöhemmin luettelo)**
- Liite 6: Luontoselvitys, Erkontien alueen luonnosta, Keskitalo 2018**
- Liite 7: Arkeologinen inventointi 2018, Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto**

KIRKONSEUTU

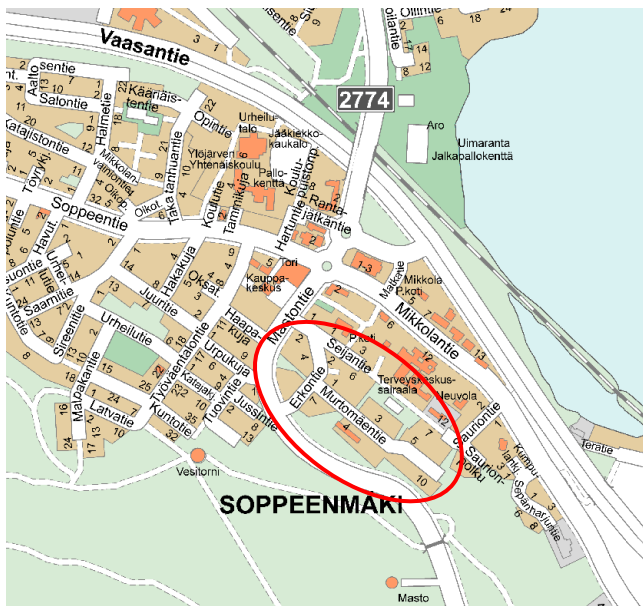
Soppeenmäen kerrostaloalueen asemakaavan muutos

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Suunnittelukohde

Suunnittelualue

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Ylöjärven Soppeenmäen kerrostaloalueella Mastotien ja Seijantien rajaamalla alueella. Kaavamuuotosalue käsittää Kirkonseudun asemakaavan korttelit 201, 203-207 sekä katu ja puistoalueita. Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 8,5 ha.

Sijaintikartta

Nykytilanne

Suunnittelualue sijoittuu rakennetulle alueelle, jota rajaavat katualueet. Kaava-alue sijoittuu Ylöjärven liikekeskustaan, josta löytyvät kattavat kunnalliset sekä kaupalliset palvelut. Lähiympäristöstä sijaitsee päiväkotia, koulu, terveyskeskus ja kattavat kaupalliset palvelut. Kaava-alueen eteläpuolella on Teivaalanharju, joka on luonto- ja virkistysarvoiltaan merkittävä.

Soppeenhajun rinteeseen rakennetut pistetalot ja niiden ympärillä kasvavat korkeat männyt muodostavat pienen väljästi rakennetun metsälähiön, jossa korkeat rakennusmassat myötäilevät maisemarakennetta. Alue edustaa Ylöjärven ensimmäisiä aluerakentamiskohteita. Rakennushanke käynnistyi 1960-luvulla, mutta talot rakennettiin 1970-luvun aikana.

Suunnittelualue sijoittuu pohjavesialueelle.

Ilmakuva suunnittelualueesta

Maanomistus

Suunnittelualueen maat ovat kaupungin ja yksityisten maanomistajien omistuksessa. Yksityisten maanomistajien kanssa tehdään tarvittaessa maankäyttösopimus.

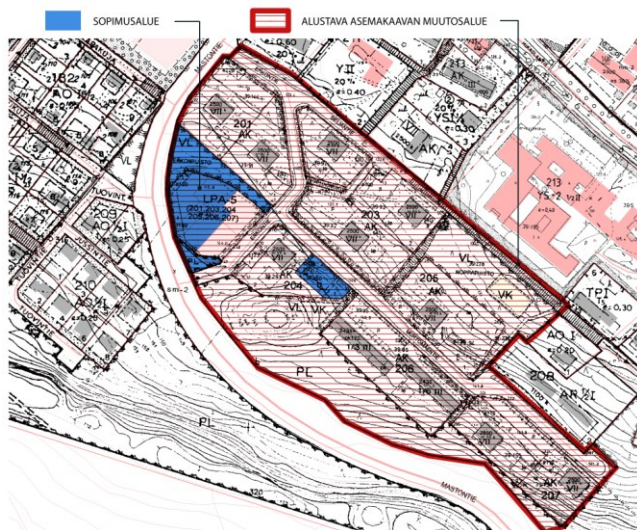
Suunnittelun lähtökohdat ja alustavat tavoitteet

Kaavoituspäätös

Kaupunginhallitus päätti 23.10.2017 asemakaavan muutoksen käynnistämisestä sekä neuvottelujen käynnistämisestä Arkta Rakennuttajat Oy:n kanssa asemakaavankäynnistys- ja yhteistyösopimuksen laatisesta. Arkta Rakennuttajat Oy oli esittänyt kaupungille kiinnostuksensa alueen kehittämiseen ja yhteistoiminnan käynnistämiseen.

Sopijapuolten tarkoituksena on yhteistyössä suunnitella, asemakaavoittaa ja toteuttaa suunnittelualue laadukkaaksi, viihtyisäksi asuinrakennusten alueeksi.

Varsinainen sopimusalue sijaitsee Soppeenmäen kerrostaloalueella Mastontien ja Erkontien rajaamalla pysäköintialueella. Voimassaolevassa asemakaavassa kyseiselle pysäköintialueelle on osoitettu Erkontien, Seijantien ja Murtomäentien varren kiinteistöjen pysäköintipaikkoja, jolloin asemakaavan muutos tulee koskemaan näitä kaikkia kiinteistöjä. Laajemmalla asemakaava-alueella saadaan myös parempi kokonaisnäkemys koko alueen kehittämiseen.

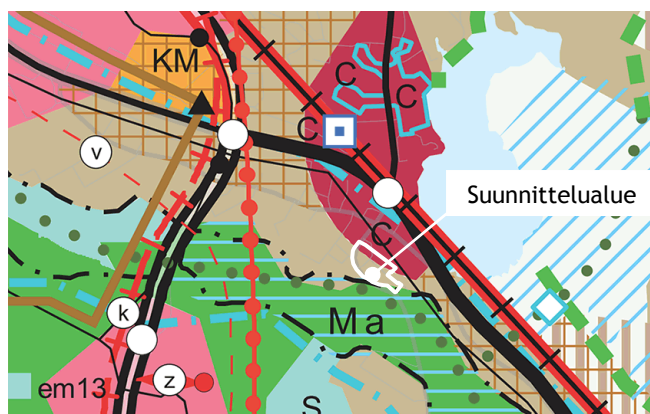
Tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on tutkia alueen täydennysrakentamismahdollisuuksia erityisesti Mastontien ja Erkontien välisellä pysäköintialueella sekä kehittää kokonaisuudessaan asemakaavaa vastaamaan tulevan toiminnan tarpeita. Tavoitteena on kehittää alueesta korkeatasoinen asuinrakennusten alue, joka tukee katu- ja viherverkon jatkuvuutta.

Kaavoitustilanne ja muut aluetta koskevat suunnitelmat

Maakuntakaava

Alueella on voimassa 2017 hyväksytty Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Suunnittelualue on osoitettu maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueeksi sekä keskustatoimintojen alueeksi (C). Taajamatoimintojen Aluetta tulee suunnitella asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja saavutettavuuteen joukkoliikenteellä, kävellen ja pyöräillen. Alueisiin sisältyy virkistys-, puisto- ja erityisalueita sekä pääväyliä pienempiä liikennealueita.

Ote maakuntakaavasta

Yleiskaava

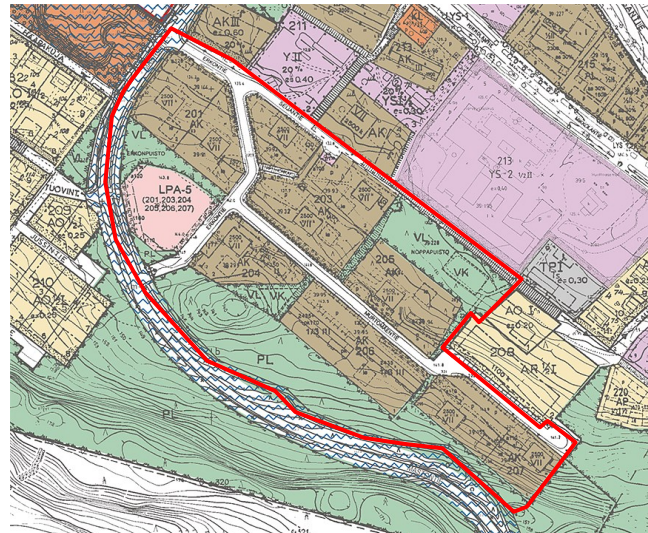
Voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu pääosin asuinkekkosten alueeksi (AK). Mastontien varsi suunnittelualueen eteläosassa on osoitettu retkeily- ja virkistysalueeksi. Alue sijoittuu pohjavesialueelle.

Ote ajantasayleiskaavasta

Asemakaava

Voimassa olevassa vuonna 1998 hyväksytyssä asemakaavassa alue on osoitettu pääosin kerrostalojen korttelialueiksi sekä niihin liittyviin virkistys- ja puistoalueiksi. Mastontien ja Erkontien välisellä paikoitusalueelle (LPA-5) on osoitettu autopaikka-kohtaisesti kaava-alueen eri asuinkerrostalokorttelin autopaikkoja. Pysäköintialue (LPA-5) rajautuu kapeisiin virkistysalueisiin.

Ote ajantasa-asemakaavasta

Selvitykset

Suunnittelussa hyödynnetään aiemmin laadittuja selvityksiä ja tutkimuksia:

- Ylöjärven kaupan palveluverkkoselvitys, Finnish Consulting Group Oy 2012
- Ylöjärven eteläosien taajama-alueen tieverkko-suunnitelma, A-insinöörit Suunnittelu Oy 2011
- Ylöjärven keskustan seudun muinaisjään-
nösinventointi, Mikroliitti Oy 2011
- Selvitys historiallisen ajan maisemasta ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä, A-Insinöörit Suunnittelu Oy 2011
- Ylöjärvi - arkeologinen perusinventointi, Vadim Adel Tampereen museot 2000
- Ylöjärven ydinkeskustan osayleiskaava-alueen pohjavesi- ja hulevesiselvitys, Ramboll Finland Oy 2013.
- Arkeologinen inventointi 2018, Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy

Arvioitavat vaikutukset

Asemakaavan toteuttamisen välittömiä ja välillisiä vaikutuksia arvioidaan suunnittelun yhteydessä maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen (MRL 9 § ja MRA 1 §) mukaisesti. Laadittavana olevan asemakaavan arvioitavat vaikutukset painottuvat seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- Vaikutukset kulttuuri-, luonto- ja virkistysympäristön erityisarvoihin
- Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja taajamakuvaan
- Vaikutukset yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- Sosiaaliset vaikutukset sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Arviointi perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin, selvityksiin, suoritettaviin maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin sekä lausuntoihin ja palautteisiin. Suunnitelman toteuttamisen vaikutukset nykytilanteeseen arvioivat kaavanlaatija ja muut asiantuntijat kaavan valmistelun yhteydessä.

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osalliset

- Kaava-alueen ja siihen rajoittuvien naapurialueiden maanomistajat sekä maa-alueiden haltijat, jotka ovat kaupungin tiedossa.
- Viranomaiset: Pirkanmaan ELY-keskus, Tampereen aluepelastuslaitos, Pirkanmaan maakuntamuseo
- Kaupungin sisäiset yhteistyötahot: sivistyslautakunta, vapaa-ajan lautakunta, perusturva-

lautakunta, tekninen lautakunta, yhdyskuntateknikka, rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

- Yhteisöt: Leppäkosken Sähkö Oy, Elisa Oyj, Ylöjärven Vesi, Ylöjärvi-seura ry, Ylöjärven Omakotiyhdistys ry.

Tiedottaminen, osallistuminen ja vuorovaikutus

Vireilletulo

Kaavoituksen vireilletulosta ilmoitetaan Ylöjärven Uutisissa, kaupungin ilmoitustaululla sekä Ylöjärven kaupungin internet -sivuilla (www.ylojarvi.fi).

Valmisteluaineisto ja luonnos

Kaavan valmisteluaineiston ja kaavaluonnoksen asettamisesta nähtäville kuulutetaan Ylöjärven Uutisissa ja kaupungin ilmoitustaululla sekä internetissä kaupungin kotisivuilla (www.ylojarvi.fi). Lisäksi osallisille ja alueen asukkaille ilmoitetaan asiasta kirjeellä. Valmisteluaineistosta pyydetään lausunnot kaupungin sisäisiltä yhteistyötahoilta ja osallisilta yhdistyksiltä sekä viranomaisilta. Osalliset ja kaupunkilaiset sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin asemakaava saattaa huomattavasti vaikuttaa voivat määrääjässä esittää mielipiteensä aineistosta.

Asemakaavaehdotus

Kaavaluonnos kehitetään ehdotukseksi, joka asetetaan julkisesti nähtäville. Asemakaavaehdotus on nähtävillä 30 päivää. Nähtävillä pidosta tiedotetaan Ylöjärven Uutisissa, kaupungin ilmoitustaululla ja internetissä Ylöjärven kaupungin kotisivuilla (www.ylojarvi.fi), sekä kirjeellä alueen ja naapurialueen omistajille sekä kaupungin tiedossa oleville maan haltijoille. Kaavaehdotuksesta pyydetään kommentit tai lausunnot kuten valmisteluaineistosta ja luonnoksesta. Kaupunkilaisilla ja osallisilla sekä niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin asemakaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, on mahdollisuus tehdä muis-

tutus kaavaehdotuksesta nähtävilläoloaikana. Muistutuksen tehneille ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto muistutukseen.

Hyväksymisvaihe

Nähtävillä olleen kaavaehdotuksen käsittelee ympäristölautakunta ja kaupunginhallitus sekä hyväksyy kaupunginvaltuusto. Kaavan hyväksymisestä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille kaupungin jäsenille sekä muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet.

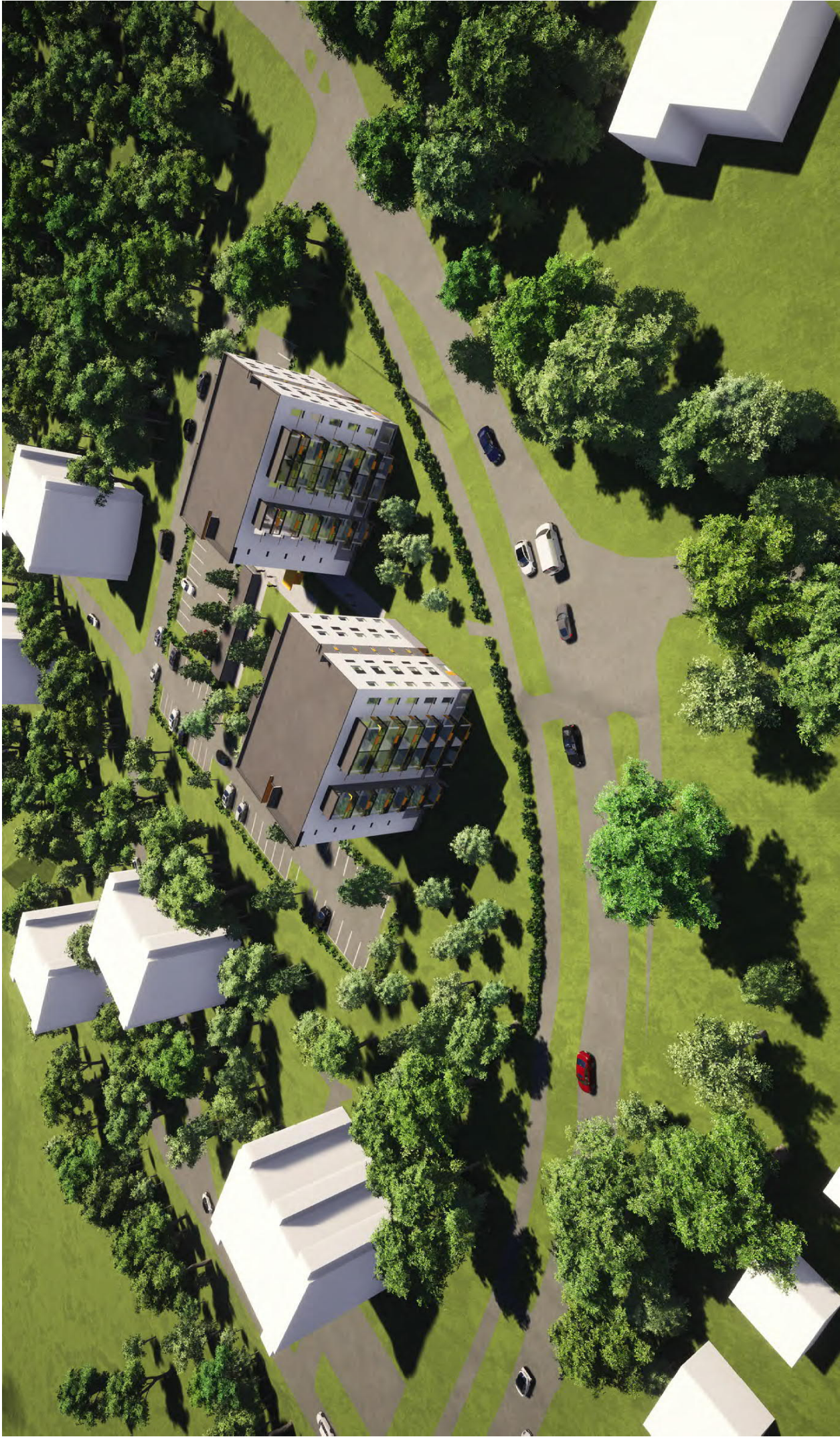
Kaavoituksen alustava aikataulu

Asemakaavan vireilletulosta ilmoitetaan keväällä 2018. Kaavan valmisteluaineisto ja luonnos asetetaan nähtäville kesällä 2018 ja asemakaavaehdotus syksyllä 2018. Tavoitteena on, että kaava hyväksyttäisiin valtuustossa loppuvuodesta 2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan täsmentää suunnittelun kuluessa tarpeen mukaan.

Yhteystiedot

Asemakaavan laadintaa hoitaa Ylöjärven kaupungin kaavoituksessa kaupunginarkkitehti Timo Rysä, puhelin 040 133 4800 ja kaavasunnittelija Roosa Saarela, puhelin 044 481 1312, sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Kaavoituksen käyntiosoite on Kuruntie 14 ja posti-osoite Ylöjärven kaupunki, Kaavoitus, PL 22, 33471 Ylöjärvi.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	980 Ylöjärvi	Täyttämispvm	05.09.2019
Kaavan nimi	Soppeenmäen kerrostaloalue		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	19.06.2019
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	11.04.2013
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	KIRK241
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	8,4292	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaiden tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	8,4292

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	8,4292	100,0	33980	0,40	0,0000	3683
A yhteensä	4,7084	55,9	33940	0,72	0,4384	4033
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,1148	25,1	0		-0,3444	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,5924	18,9	0		-0,0976	-390
E yhteensä	0,0136	0,2	40	0,29	0,0036	40
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	8,4292	100,0	33980	0,40	0,0000	3683
A yhteensä	4,7084	55,9	33940	0,72	0,4384	4033
AK	4,2625	90,5	28840	0,68	-0,0075	-1067
AK-3	0,4459	9,5	5100	1,14	0,4459	5100
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,1148	25,1	0		-0,3444	0
VL	2,1148	100,0	0		-0,3444	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,5924	18,9	0		-0,0976	-390
Kadut	1,1688	73,4	0		0,1188	0
Kev.liik.kadut	0,1574	9,9	0		0,0074	0
LPA	0,2662	16,7	0		0,2662	0
LPA-5					-0,4900	-390
E yhteensä	0,0136	0,2	40	0,29	0,0036	40
ET	0,0136	100,0	40	0,29	0,0036	40
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Tiivistelmä lausunnoista	Vastine
<p>Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 21.12.2018 ELY-keskus lausuu lausunnossaan seuraavaa: ELY-keskus kiinnittää huomiota meluvaikutusten hallintaan. Kaavanmeluvaikutukset perustuvat Ylöjärven liikennejärjestelmä suunnitelman meluselvitykseen 2018. Selvitys ei vastaa kaavaluonnoksen mukaista rakennusten massoittelemia. Jatkosuunnittelussa meluvaikutuksia tulisi tarkastella kaavasuunnitelmaan valitun mukaisella täydennysrakentamisvaihtoehdolla. Luonnoksen määräyksellä melun hallinta jää täysin rakennusluvan yhteydessä ratkaistavaksi. ELY-keskus korostaa, että asemakaavan laatimisen yhteydessä tulee varmistua riittävin selvityksin siitä, että kaavan toteuttaminen on mahdollista meluvaikutusten hallinnan kannalta ja siten että asuin ympäristölle asetettavat laatuvaatimukset täyttyvät. Täydentyvän vaikutusten arvioinnin perusteella kaavaan on tarpeen sisällyttää melun hallinnan kannalta tarpeelliset kaavamerkinnot- ja määräykset, jotta varmistetaan suunnittelun ohjearvon mukaisten ulko-oleskelualueiden ja muiden oleskelualueiksi luettavien alueiden (parvekkeet) toteutuminen.</p>	<p>Liikenteen aiheuttama melu on keskusta-alueella hyvin rajattavissa rakennusmassojen sijoittelulla siten, että piha-alueiden osalta asetuksen mukaiset meluarvot eivät ylitä. Piha-alueet on suunniteltu uudisrakennuksien taakse pois meluvaikutusalueelta. Rakennusluvan yhteydessä edellytetään melutarkastelua, jossa ratkaistaan tarvittavat melusuojaustoimenpiteet.</p>

<p>Pirkanmaan maakuntamuseo 2.1.2019 Maakuntamuseo esittää lausunnossaan seuraavaa: Maakuntamuseo toteaa lausunnossa, että alustavan arkeologisen inventoinnin mukaan 1.maailman sodan aikainen taisteluhauta on oletettavasti tuhoutunut. Raportin mukaan alueelle tullaan kuitenkin vielä tekemään maatutkahavaintoja. Maakuntamuseo ottaa kantaa arkeologiseen kulttuuriperintöön vasta sen, jälkeen kun lopullinen raportti tutkimuksista on valmistunut.</p>	<p>Asemakaavassa esitettävälle täydennysrakentamispaikalle on tehty maatutkaus. Raporttia on täydennetty ja valmis raportti on toimitettu maakuntamuseolle ennen ehdotusvaihetta.</p>
--	---

<p>Maakuntamuseo toteaa, että asemakaava-aineistosta puuttuu tarkemmat tiedot alueen rakennetusta ympäristöstä ja sen arvoista. Rakennetun ympäristön arvojen säilyttämistä ei ole myöskään kirjattu kaavan tavoitteisiin maakuntamuseon esittämällä tavalla. Suojelutavoitteet liittyvät ensisijaisesti alueen kokonaisilmeeseen sekä rakennusten ja luonnonympäristön suhteeseen. Rakennusten ominaispiirteiden huomioiminen on myös tärkeää. Nämä tarkennukset tulee lisätä kaava-aineistoon. Alueen täydennysrakentamisen osalta, rakennetun kulttuuriympäristön näkökulmasta, maakuntamuseolla ei ole huomautettavaa hankkeesta.</p>	<p>Kaavaselostusta on täydennetty lausunnon perusteella luonnosvaiheen jälkeen kaava-alueen rakennettua kulttuuriympäristöä ja rakennuskantaa koskevilta osin.</p>
<p>Elisa Oyj 5.11.2018 Elisa Oyj esittää lausunnossa, että sillä ei ole huomauttamista asemakaavaluonnokseen.</p>	<p>Ei vastinetta.</p>
<p>Sivistyslautakunta 04.12.2018 Sivistyslautakuntaa ilmoittaa lausunnossaan, että sillä ei ole huomautettavaa asemakaavamuutosluonnokseen.</p>	<p>Ei vastinetta.</p>
<p>Perusturvan johtoryhmä 21.11.2018 Perusturvan johtoryhmä esittävät lausunnoissaan seuraavaa: Perusturva tarvitsee terveyskeskuksen taakse parkkipaikkoja henkilökunnan käyttöön, tämä täytyy ottaa huomioon kaavasuunnittelussa. Parkkipaikka Noppapuiston alaosasta tai Seijantien jatkeeseen.</p>	<p>Lausunnossa viitattu alue ei sijoitu tämän asemakaavan kaava-alueelle, eikä perusturvan pysäköintijärjestelyjä ratkaista tällä asemakaavalla.</p>

<p>Tekninen lautakunta 14.11.2018 Tekninen lautakunta esittää lausunnossaan, että sillä ei ole kaavaluonnoksesta huomautettavaa.</p> <p>Tekninen lautakunta esittää kuitenkin pyyntönä, että jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetäisiin alueelle rakennetun Honkakujan kevyenliikenteenväylän liittämistä viereiseen kiinteistöön. Kyseinen väylä päättyy yhden kerrostalokiinteistön pihaan, eikä palvele alueen käyttöä muutoin.</p>	<p>Honkakujan liittämistä kaavatontteihin nrot 203-1- ja -3 ei ole ratkaistu kaavahankkeen yhteydessä.</p>
--	--

Tiivistelmä mielipiteistä	Vastine
<p>Asunto Oy Ylöjärven Erkontie 7, Hallitus 29.11.2018 Mielipiteen esittäjät esittävät seuraavaa:</p>	
<p>Kaavaluonnos tyydyttää meitä pääosin edellyttäen, että kaavaehdotuksessa uudisrakennusten massoittelemia ei kasvateta ja että rakennusten sijainti ei olennaisesti muutu.</p>	<p>Rakennusalojen sijoittelu ja kerrosala ei ole olennaisesti muuttunut luonnosvaiheen jälkeen. Kaavan perusratkaisut tukeutuvat alueella aiemmin sovellettuihin periaatteisiin (pistetaloit) ja mitoittukseen.</p>
<p>Esitämme, että tulevassa kaavaehdotuksessa Erkontien varren 8 autopaikkaa merkitään kaavakarttaan pysäköintialueeksi (p). Yhtiömme on valmis hyväksymään sen, että lämpölaitostontilla voimassa olevan kaavan mukaan oleva rakennusoikeus tulevassa tontin muodostuksessa poistuu. Jos tarve autopaikkajärjestelyille jostain syystä tulevaisuudessa muuttuisi, näkisimme hyvänä, että ko. aluetta voitaisiin käyttää talousrakennusoikeutena (esim. pyörä-/ ulkoiluvälinesuoja).</p>	<p>Kaavakarttaa on tarkistettu mielipiteen perusteella Erkontien varteen osoitetulla ohjeellisella pysäköintialuemerkinällä.</p>
<p>Osana kaavan hyväksymistä on myös sen toteuttamiseen liittyvät hallinnolliset toimenpiteet. Yhtiömme kannalta on kyse kiinteän omaisuuden luovutuksesta, joka vaatii yhtiökokouksen päätöksiä. Myönteisten päätösten saaminen edellyttää, että yhtiömme pääsee rakennuttajan kanssa käytävissä neuvotteluissa meitä tyydyttäviin ratkaisuihin kustannuskysymyksissä. Meillä peruslähtökohtana luonnollisesti on, että toteutus ei saata meitä maksun miehen rooliin miltei osin.</p>	<p>Ei vastinetta.</p>
<p>Asunto Oy Soppeenmänty, 27.11.2018 As Oy Soppeenmänty haluaa tuoda sopimusneuvotteluihin seuraavia huomioita: - Nykyinen taloyhtiön parkkipaikkatontti tulee säilyä muodoltaan samana, jos se liitetään yhtiömme kerrostalotonttiin - Liittymä autopaikkatontille tulee säilyä nykyisessä paikassa, eikä parkkipaikkatontilla saa olla läpiajoa - Mahdollinen tuleva parkkipaikkatontti tulee olla varusteiltaan kaikilta osin samanlainen kuin nykyinen olemassa oleva tontti, autopaikat, lämpöpisteet, valaistus, pinnoitus ja maalaukset tulee toteuttaa vastaavasti kuin ne nytkin ovat, mahdolliset päivitykset tekniikassa voidaan toteuttaa, myös hulevesien ohjaus tulee järjestää asianmukaisesti - Talvikunnossapito tulee myös huomioida, lumenkaatopaikat pinnanmuodoissa olevat haasteet tulee hoitaa, pengerrys yms. - Yleisesti ottaen taloyhtiömme haluaa myös, että tarvittavat näköesteelliset seikat huomioidaan tässä yhteydessä, pimeällä autojen valot, jotka "pyyhkivät" alimpien kerrosten ikkunoita mm. koettaisiin häiritsevänä - Neuvottelujen pohjana on ajastus, että kaikki em. toimet toteutetaan siten, ettei taloyhtiöllemme tule miltei osin kustannuksia hankkeesta ja hanke toteutetaan meille "avaimet käteen" periaatteella - Taloyhtiömme neuvottelukuntana toimii nykyinen hallitus ja isännöitsijä, he tulevat</p>	<p>Asunto Oy Soppeenmänty omistaa tilat 39-0091 (kerrostalotontti) ja 39-0265 (pysäköintialue), joiden välisen, noin 10 metriä leveän kiinteistön omistaa Ylöjärven kaupunki. Kaavaehdotuksessa esitetään Asunto Oy Soppeenmäntyn pysäköintialueen uudelleen muotoilua siten, että pysäköintialue sijoittuisi suoraan kerrostalotontin jatkeeksi. Kaavaratkaisu edellyttää kiinteistönomistajien välisiä sopimuksia ja parkkipaikkojen uudelleenrakentamista alueen uudisrakentamisen yhteydessä.</p> <p>Ko. pysäköintialueen liittymän sijainti määritetty aluevarauksen, alueen topografian ja alueen liikennesuunnittelullisten lähtökohtien perusteella. Kaavatontille 201/1 osoitettu pysäköintialue on tarkoitettu toteuttaa yhdenmukaisin suunnitteluratkaisuin ja yhtenäistä rakennustappaa noudattaen kaavatontille 202/1 osoitetun pysäköintialueen kanssa. Kaavaratkaisu edellyttää kaavallista ajorajaa Erkontien varteen rajautuvalle pysäköintialueelle. Toteutustapa tukee myös em. pysäköintialueiden huollettavuutta ja talvikunnossapitoa.</p> <p>Pysäköintialueiden toteutustapa ja varustus (mm. valaistus, lämpötolpat, istutus- ja</p>

<p>viemään mahdollisen sopimusesityksen yhtiökokouksen päätettäväksi</p>	<p>mahdolliset aitarakenteet) määritellään rakennussuunnittelun yhteydessä. Alueelta tulevien hulevesien hallintaa ohjataan asemakaavallisin erillismääräyksiin. Tontin sisäisiin järjestelyihin liittyvästä jatkosuunnittelusta, toteutuksesta ja kustannuksista vastaavat rakennuttaja ja kiinteistöjen omistajat.</p>
--	--

<p>As Oy Soppenkataja, Sato Oyj 30.11.2018 Mielipiteen esittäjä esittää mielipiteessä seuraavaa: Viiteaineistossa on esitetty, että pysäköintiä siirretään täydennysrakennettavalta alueelta (Soppeenlämmön alue) Soppenkatajan tontille. Aineistossa uutta pysäköintiä on tuotu toisen talon eteen, jossa tällä hetkellä ei ole lainkaan pysäköintiä. Mielestämme ratkaisu ei ole hyvä asukkaidemme asumisviihtyvyyden ja turvallisuuden kannalta. Talossa asuu myös paljon lapsiperheitä, ja ajoreitin ja pysäköinnin tuominen noin lähelle asuintaloa on turvallisuusriski. Mielestämme pysäköinti tulisi ehdottomasti toteuttaa Murtomäentien varteen, kuten alkuperäisessä projektisuunnitelmassa oli esitetty. Samalla Murtomäentien liikennettä voisi miettiä siten, että liikenne olisi rauhallisempaa ja hitaampaa. Nykyinen leveä väylä johtaa kadulla melko koviin ajonopeuksiin.</p>	<p>Asemakaavassa ei ratkaista tonttien yksityiskohtaista pysäköintiä, mikä on kiinteistön omistajan vastuulla. Pysäköinti tulee ratkaista tontilla. Katualueen mahdollisia kehittämistarpeita tarkastellaan kaupungin toimesta tarvittavilta osin erikseen.</p>
---	---

ERKONTIEN ALUEEN LUONNOSTA

Erkontien lähiympäristöön laaditaan asemakaavaa lisärakentamisen mahdollistamiseksi alueelle. Lähiympäristö on ollut pitkään asuinalueena, mikä näkyy lähiympäristön voimakkaana kulumisena. Kerrostaloalueen lähimetsät ovat tärkeitä alueen asukkaille, mikä näkyy lähimetsien runsaina polkuina. Erityisiä luontoarvoja kasvillisuuden tai eläimistön puolesta alueella ei tavata.

Erkontien epäsiistin pysäköintialueen ja Seijantien kerrostalojen välinen pieni puistoalue on komeaa harjumännikköä. Metsätyyppi on kuivahkoa kangasmetsää ja aluskasvillisuutena kasvaa lähinnä vain mustikkaa ja puolukkaa ja sammaleista seinä- ja kynsisammalia. Metsikössä on useita polkuja ja sillä on merkitystä maiseman, viihtyvyyden ja lähivirkistystyksen kannalta.

Kuvat. P-alueen pohjoispuolinen metsä (vas.) ja suppa-alue (oik.).

Murtomäentien ja Mastontien välinen alue on niin ikään hienoa harjurinnettä niin maiseman kuin harjuluonnon puolesta. Heti Erkontien ja Mastontien kulmasta alkaa noin 5 metrin syvyinen luonnontilainen suppa-alue (kuva), joka on kulutuksen perusteella erittäin kovassa käytössä oleva suojaisa leikki- ja lähivirkistysalue. Kasvillisuus varsinkin pohjoisreunalla ja pohjalla on kulunut, mutta etelän puoleisella rinteellä on harjurinteelle tyypillistä kasvillisuutta. Puusto on komeaa harjumännikköä, mutta kuusta on jo joukossa harjun pohjoisrinteen vuoksi. Aluskasvillisuuden valtalajeina ovat edelleen mustikka ja puolukka, joiden lisäksi tavataan mm. kieloa ja sammalissa mm. sulkasammalta seinä- ja kynsisammalten lisäksi.

Metsä jatkuu kaakkoon päin tyypillisenä harjun pohjoisrinteenä eli kuusta on yhä enemmän männyn lisäksi. Polkuverkosto hieman harvenee, mikä näkyy myös mustikan ja muun aluskasvillisuuskin runsastumisena.

Suunnittelualueen harjumetsät suppineen ja rinteineen ovat arvokkaita maisemallisesti ja virkistystyksen kannalta. Metsät ovat tyypillisiä harjumetsiä, kuivemmilta osiltaan kuivahkoa kangasmetsää ja pohjoisrinteen varjoisimmissa osissa tuoretta kangasmetsää. Varsinkin Mastontien ja Murtomäentien välisen rinteiden ja suppa-alueen merkittävyyttä lisää alueen rajautuminen maakunnallisesti arvokkaan Teivaalanharjun maisema- ja harjualueeseen.

28.8.2018 Pentti Keskitalo

Ylöjärvi

Soppeenmäki

Arkeologinen inventointi 2018

Laatinut:

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy
Arkeologi (FM) Kalle Luoto

Muokattu 9.9.2019

Kannen kuva: Pysäköintialue, jolle uudisrakentamista suunnitellaan. Kuvattu 8.10.2018.

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	3
2	Taustatietoa	4
2.1	Maisema ja ympäristö	4
2.2	Historiallinen tausta ja kartat	5
2.3	Aikaisemmat tutkimukset	9
2.4	Muinaisjäännöskuvaus	10
2.4.1	Muinaisjäännösrekisterin kuvaus	10
2.4.2	Vuoden 2011 inventoinnin kuvaus	10
2.5	Ylöjärven kaupungin teettämiä maastotutkimuksia vuonna 2018	11
2.5.1	Koekuopat 2018	11
2.5.2	Maatutkaus	12
2.6	Arkeologisia inventointihavaintoja 2018	14
3	Yhteenveto	16
4	Tärkeimmät lähteet	17

KARTAT

Kartta 1.	Ote peruskartasta. Mk 1 : 10 000.	1
Kartta 2.	Alustava asemakaavan muutosalue. Ei mittakaavassa.	2
Kartta 3.	Ote pitäjänkartasta (1847). MK n. 1: 10 000.	5
Kartta 4.	Ote Senaatinkartasta (1909). MK n. 1: 10 000.	6
Kartta 5.	Ote vuoden 1953 peruskartasta. Mk 1 : 10 000.	7
Kartta 6.	Ote peruskartasta vuodelta 1960.	7
Kartta 7.	Taisteluhaudan jäännökset vuoden 2011 inventoinnin mukaan. Ei mittakaavassa.	9
Kartta 8.	Pysäköintialueelle maaperätutkimuksen yhteydessä kaivetut koekuopat. Ei mittakaavassa.	11
Kartta 9.	Maatutkatut linjat. Ei mittakaavassa.	13
Kartta 10.	Lidar aineistosta tulkittu maastomalli.	14
Kartta 11.	Vuoden 1973 asemakaavasta	15

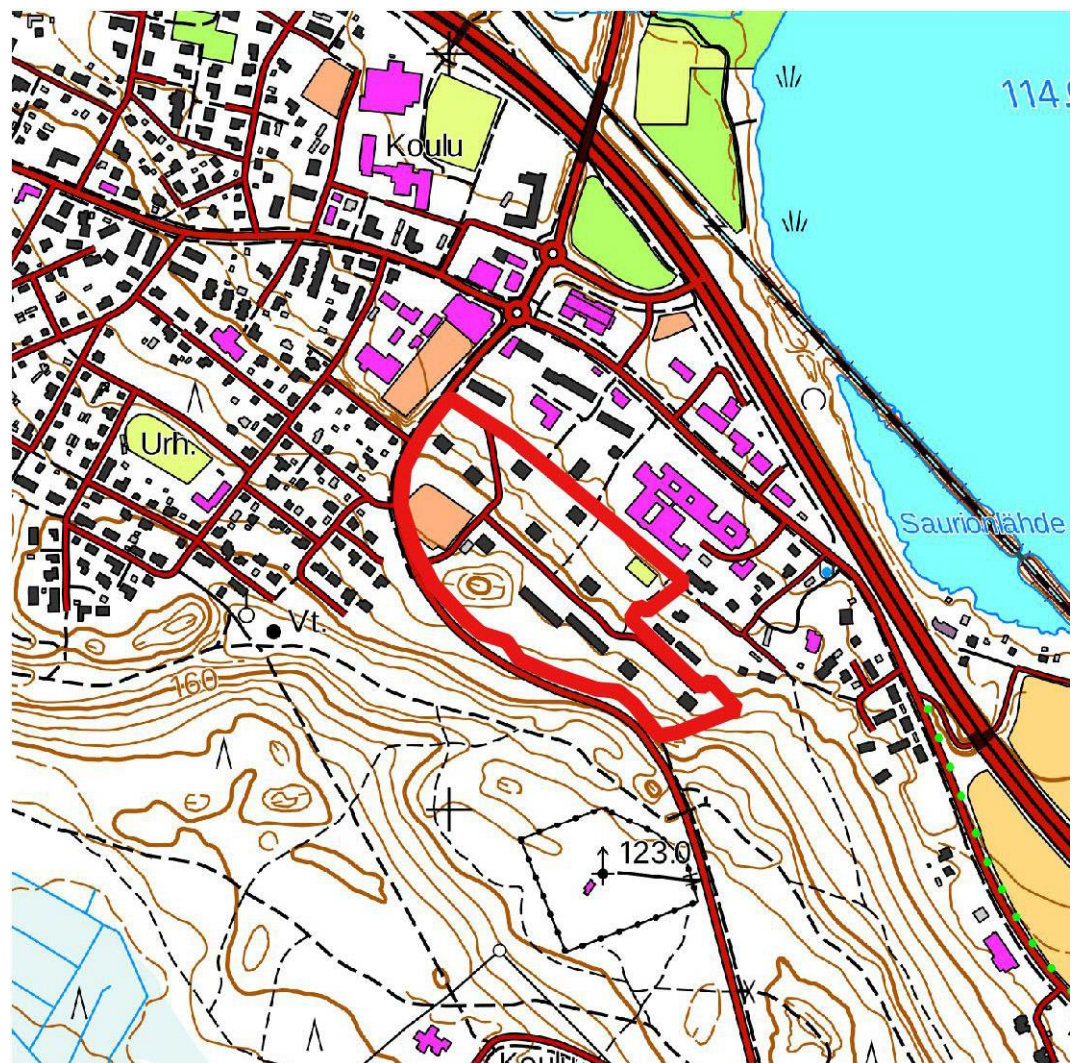
Taustakartat:

Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 10/2018 aineistoa
http://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata_lisenssi_versio1_20120501

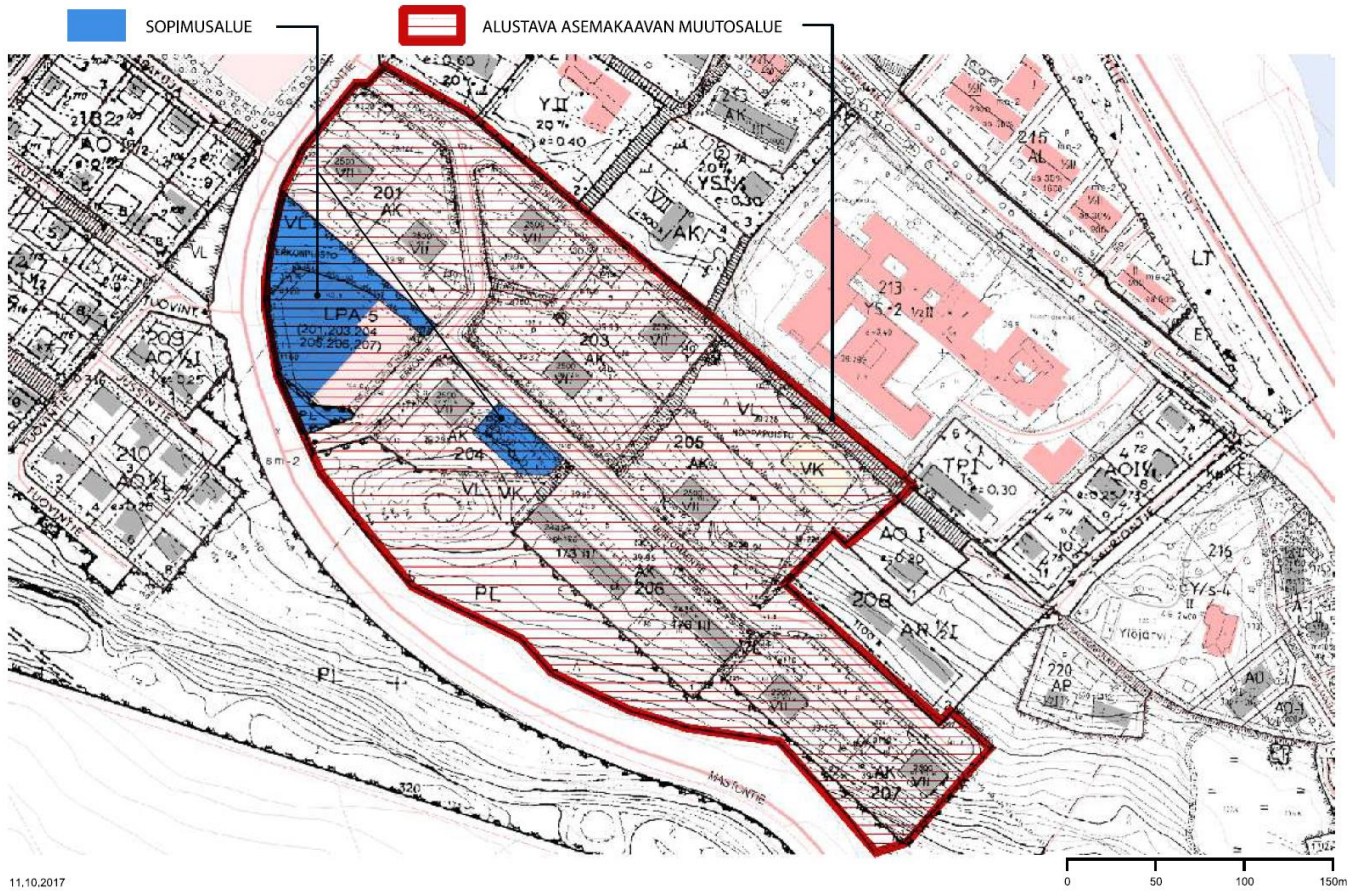
YLÖJÄRVI SOPPEENMÄKI ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2018

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohteen nimi:	Soppeenmäki
Tutkimuksen laatu:	Arkeologinen inventointi
Tutkijat:	FM Kalle Luoto
Tutkimuslaitos:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy
Kenttätyöaika:	8.10. ja 29.10.2018
Lausunnot:	Pirkanmaan maakuntamuseo 21.05.2018 (DIAR 185/2018)
Tutkimuksen tilaaja:	Kalle Luoto
Peruskartta:	2123 06 Ylöjärvi
Tutkimuksen löydöt:	Ei löytöjä
Aiemmat tutkimukset:	
Raportin säilytys- paikka:	Alkuperäinen raportti Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistossa, kopio Museoviraston arkistossa.

**Kartta 1. Ote peruskartasta. Mk 1 : 10 000.
Kaavamuutosalue on merkitty punaisella rajauksella.**

Kartta 2. Alustava asemakaavan muutosalue. Ei mittakaavassa. Kaava-alue punaisella rasterilla, muuttuvan maankäytön alueet (sopimusalueet) sinisellä.

Kuva 1. mastotien pysäköintialue, minne rakentamista suunnitellaan

1 Johdanto

Ylöjärven Kirkonseudun Soppeenmäen kerrostaloalueen asemakaavamuutosalueella tehtiin arkeologinen tarkkuusinventointi lokakuussa 2018. Asemakaavan muutos koskee kortteleita 201, 203-207 sekä katu- ja puistoalueita. Aluetta rajaa lännessä ja etelässä Mastontie, pohjoisessa Seijantie ja Terveyskeskus-sairaala. Idässä alue rajautuu harjumetsään. Uudella asemakaavalla on tarkoitus luoda nykyiselle asemakaavan Mastontien pysäköintialueelle asuinrakennusten korttelialue. Alue on saanut nykyasunsa 1970-luvun rakentamisen tuloksena. Alueella on kerrostaloja, ns pistetaloja, piha-alueita ja teitä. Alueen itäosassa on leikkikenttä. Muuttuvan maakäytön alueet (ks. kartta 2) on todennäköisesti perusteellisesti rakennettuja jo aiemmin. Läntisempi muutosalue tunnetaan Mastontien pysäköintialueena, jota peittää asfaltti.

Pirkanmaan maakuntamuseo edellytti lausunnossaan kaava-alueen tarkkuusinventointia, koska kaavamuutosalueen lounaispuolella sijaitsee muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäännös Soppeenmäki (muinaisjäännöstunnus 1000001991). Historiallisten karttojen perusteella linnoitusjärjestelmä on ulottunut myös kaavamuutosalueelle. Inventoinnin tarkoituksena oli arvioida, sijaitseeko alueella mahdollisesti säilyneitä osia tästä taisteluhaudasta tai mahdollisesti jäänteitä maaliskuun 1918 taisteluista. Alueella havainnoitiin myös muita mahdollisia muinaisjäännöskohteita.

2 Taustatietoa

Soppeenmäen harjun laella ja koillisrinteellä Ylöjärven keskustan kaakkoispuolella sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia ja juoksuhautoja. Varustuksia alettiin tehdä marraskuussa 1916 Tampereen suojaksi. Työt jatkuivat syksyyn 1917 asti. Alueella käytiin lyhyt taistelu maaliskuussa 1918, kun sisällissodan rintama siirtyi Kurun ja Hämeenkyrön suunnalta Ylöjärvelle. Linnoituksia on käytetty sisällissodan aikana maaliskuun lopulla 1918. Perimätiedon mukaan Ylöjärven punakaartilaiset olivat silloin asemassa juoksuhaudoissa.

2.1 Maisema ja ympäristö

Alueen maisemarakenteen muodostavat Ylöjärvenharju etelässä ja pohjoisessa Keijärvi. Alueen luonnonympäristö on harjumaastoa. Alueen vilkas ihmistoiminta näkyy maastossa mm. polkuina. Alkuperäistä luontoa on lähinnä harjulla alueen eteläosassa. Pääosa alueesta on ollut 1970-luvulta asuinalueita. Murtomäntien ja Mastontien välinen alue on harjurinnettä. Erkontien ja Mastontien kulmasta alkaa noin 5 metrin syvyinen luonnontilainen suppa-alue. Eteläosan harjuselänne kohoaa ympäristöstään tasolle +160, kun Keijärvi on tasossa +114. Päämaalajeina harjulla ovat sora ja hiekka ja harjun pohjoispuolella hienommat maalajit kuten hieta. Keijärveä kohti maalaji muuttuu vielä hienommaksi hiesuksi ja saveksi.

Kuva 2. Alueella on suppa, jossa risteilee useita polkuja.

2.2 Historiallinen tausta ja kartat

Ylöjärven kylä on yksi Keijärven rannoille keskiajan loppuun mennessä muodostuneista maakirjakylistä. Muut kylät olivat Keijärvi järven itärannalla, Kuusisto järven luoteisrannalla ja Mäkkylä (Mäkikylä) järven eteläpäässä (mm. Honka-Hallila, 1996, s. 16). Kylät mainitaan jo vuonna 1540 Suomen asutuksen yleisluettelossa ja näkyvät asutuskeskittyminä 1700-luvun lopun Kuninkaan kartastossa. Tällöin selvitysalue oli vielä asumatonta metsäaluetta. Karttojen perusteella alueen pohjoispuolella on pitkään ollut Mikkolan talo, joka on toiminut myös kestikievarina. Mikkolan talon alueelta tunnetaan myös rautakautinen hautapaikka Mikkola (muinaisjäännösrekisteritunnus 980010024). Mikkolan nykyinen päärakennus on valmistunut vuonna 1910.

Vuoden 1818 kartassa alue Mikkolan tilan metsäistä takamaata, johon ei ole tehty erityisiä merkintöjä. Pitäjänkartassa 1841 tilanne on pysynyt ennallaan (kartta 3).

Kartta 3. Ote pitäjänkartasta (1847). MK n. 1: 10 000.

Alueen pohjoispuolella on Mikkolan talo ja kestikievari. Muutoin alue on lähes rakentamaton. Alueen eteläpuolella kulkee harjun laella vanha kulkureitti Kyrönkankaantie. Samoin historiallisena tienä alueen pohjoispuolella on maantie, joka noudattelee Soppentien linjausta.

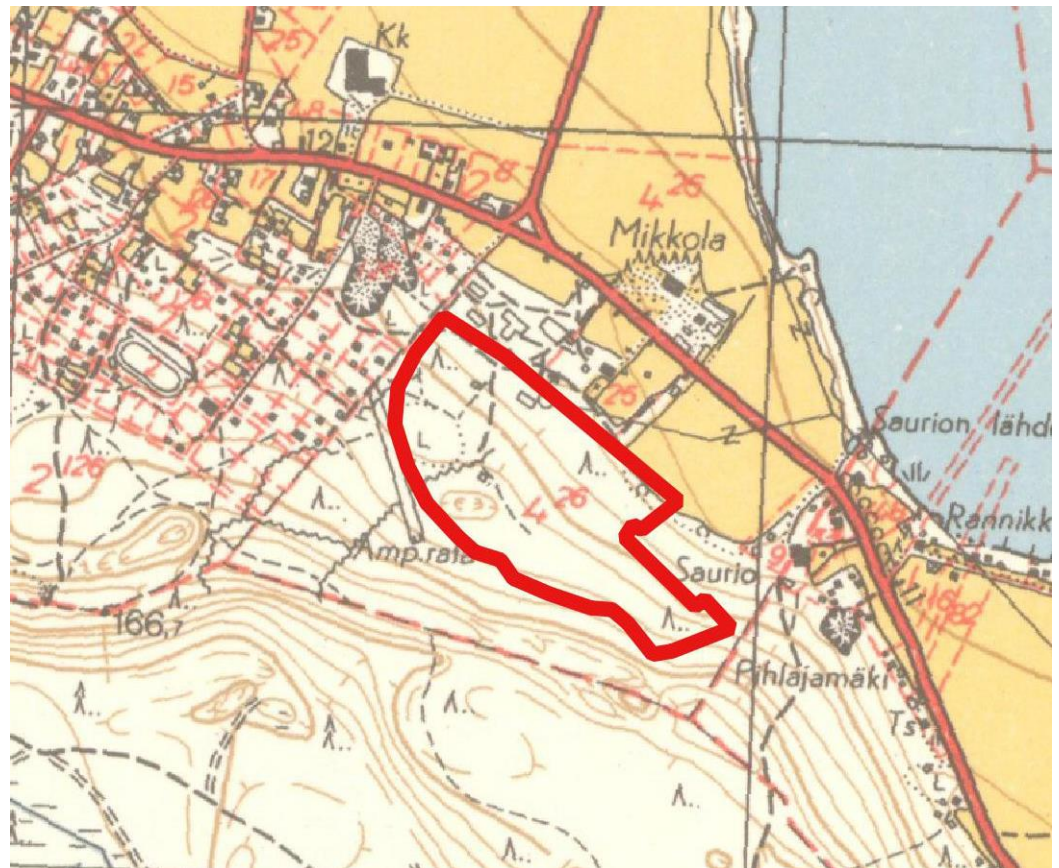
Ylöjärven harjuun on merkittävä maisemallinen elementti kaupungissa ja se on todennäköisesti ollut kulkuväylänä esihistoriallisella ajalla ja historiallisen ajan alussa. Alueen lähiympäristön teitä ovat Hämeestä Messukylän ja

Tampereen kautta Pohjanmaalle johtava Kyrönkankaan maantie sekä pohjoiseen Kurun suuntaan menevä maantie. Ilmeisesti Kyrönkankaantiellä on kaksi linjausta, joista toinen, mahdollisesti vanhempi, kulkee harjun laella selvitysalueen eteläpuolella. Pohjoisempi tielinja kiertää talojen ja kylien kautta harjun pohjoisella juurella noudatellen nykyisen Soppeentien linjausta. Kuruntien risteys on ilmeisesti jo varhain sijainnut suunnilleen nykyisellä paikallaan liikenneympyrän kohdalla.

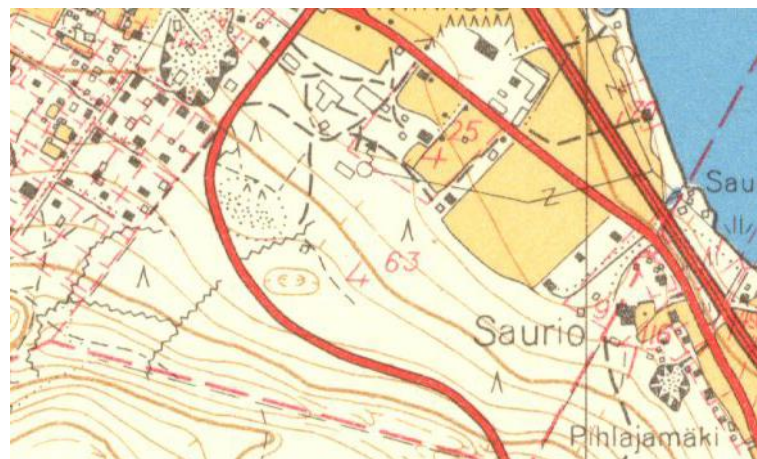
Kartta 4. Ote Senaatinkartasta (1909). MK n. 1: 10 000.

Asutus Kyröntien tuntumassa lisääntyi tuntuvasti 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa. Soppeenmäessä asui 1920-luvulla muonamiehiä ja käsi-työläisiä sekä Lielahdessa ja Tampereella työssä käyviä palkkatyöläisiä. (Honka-Hallila, 1996, s. 59) (Kartta 4). Soppeenmäen asutuskeskittymä kasvoi voimakkaasti 1900-luvun alkuvuosikymmeninä ja siitä muodostui kirkonkylää tiiviimpi ja laajempi keskittymä. 1900-luvun alkuvuosikymmeninä Soppeenmäestä alkoi kehittyä Ylöjärven liikekeskusta, kun alueelle sijoittui lisää kauppoja 1940-luvulla ja posti vuonna 1950. Soppeenmäen liikekeskus Voiman risteyksessä aloitti 1960-luvulla. Soppeenmäen alue laajeni 1960-luvulla metsäisille harjualueille.

**Kartta 5. Ote vuoden 1953 peruskartasta. Mk 1 : 10 000.
Kaavamuutosalue on merkitty punaisella rajauksella.**

Vielä 1953 peruskartassa alue on lähes rakentamaton. Kartassa näkyy mastotien alle jäänyt ampumarata sekä viivoja, joilla on todennäköisesti merkitty juoksuhautoja. Ampumarata liittyy todennäköisesti sotienväliseen suojeluskuntatoimintaan. Ampumarata poistuu kartoista 1960-luvulle tultaessa ja kerrostaloalueen suunnittelu 1960-luvulla ja rakentaminen 1970-luvulla muuttaa maisemaa suuresti.

**Kartta 6. Ote peruskartasta vuodelta 1960.
Ampumarata on kadonnut Mastontien alle. Juoksuhaudat vielä erottuvat, mutta 1970-luvulle tultaessa niitä ei enää ole karttoihin merkitty.**

Kuva 3. Ilmakuva vuodelta 1974. Alueen rakentaminen muokkaa ympäristöä voimakkaasti.

Kuva 4. Alueelle on kaivettu viemäreitä ja muuta kunnallistekniikkaa kerrostalojen rakentamisen yhteydessä.

2.3 Aikaisemmat tutkimukset

Aluetta on aiemmin arkeologisesti inventoitu vuosina 2000 (Adel) ja 2011 (Jussila). Inventoinneissa on todettu taistelukaivantojen sijainneen pääasiassa nyt tarkasteltavan alueen lounaispuolella Mastontien ja Vesitornin välisellä alueella. Ilmeisesti osa taisteluhaidoista on tuhoutunut Soppeenmäen rakentamisen yhteydessä 1900-luvun aikana. Inventoinneissa juoksuhautoja kuvataan huonokuntoisiksi erityisesti vesitornin ympäristössä. Vuoden 2011 inventoinnin tuloksena Soppeenmäen rinteellä oleva taisteluhauta rajattiin uudestaan verrattuna muinaisjäännösrekisterin rajaukseen.

Kartta 7. Taisteluhaudan jäännökset vuoden 2011 inventoinnin mukaan. Ei mittakaavassa.

Taisteluhaudan jäännökset sinisellä. Kartan lähde: Jussila 2011: 17

2.4 Muinaisjäännöskuvaus

Nimi:	Soppeenmäki
Kunta:	Ylöjärvi
Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus:	historiallinen, 1900-luku
Muinaisj.tyyppi:	puolustusvarustukset, taistelukaivannot I maailmansodan varustukset
Lukumäärä:	1
N	6828205
E	318873
Z/m.mpy	
Koord.selite	
Aiemmat tutkimukset:	Timo Jussila: inventointi 2011 Timo Jussila: inventointi 2002 Vadim Adel inventointi 2000

2.4.1 Muinaisjäännösrekisterin kuvaus

Ylöjärven keskustan lounaispuolella, Soppeenmäen harjun laella ja koillisrinteellä sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia ja juoksuhautoja. Varustuksien pituus on yhteensä n. 200 m. Varustuksia alettiin tehdä marraskuussa 1916 Tampereen suojaksi. Työt jatkuivat syksyyn 1917 asti. Alueella käytiin lyhyt taistelu maaliskuussa 1918, kun kansalaissodan rintama siirtyi Kurun ja Hämeenkyrön suunnalta Ylöjärvelle. Ylöjärven punakaartilaiset olivat silloin asemassa juoksuhaudoissa.

2.4.2 Vuoden 2011 inventoinnin kuvaus

Inventointi 2011: Paikalla on huonokuntoinen taisteluhauta. Sen pohjoispää on Mastontien varressa, sen eteläpuolella (6828310, 318938), josta hauta nousee rivitalojen itäpäätyjä viistäen etelään harjun laelle (6828175, 318849). Tuovintien pään tasalla haudasta erkanee haarauma länteen (6828242, 318890). Haarauman alkupää on kohtalaisessa kunnossa, mutta sen loppupää, Tuovintien lounaispuolella olevalla tasanteella on hyvin huonokuntoinen (6828266, 318766). Toinen, erillinen taisteluhaudanpätkä on harjun laella, vesitornin länsipuolella olevan supan itäreunalla. Kyseessä huonokuntoinen taisteluhauta. Harjulle tasattu väylä katkaisee haudan. Haudan pohjoispää: 6828262, 318703 ja eteläpää 6828199, 318696.

2.5 Ylöjärven kaupungin teettämiä maastotutkimuksia vuonna 2018

Ylöjärven kaupunki teetti Erkontien pysäköintialueella tutkimuksia alueen maaperän selvittämiseksi. Tutkimuksiin kuului koneellinen koekuoppien kaivaminen ja maatutkaus (Geo-Work infra Oy 2018). Näihin tutkimuksiin ei arkeologi osallistunut, mutta niiden havaintoja hyödynnettiin raportin laadinnassa.

2.5.1 Koekuopat 2018

Ylöjärven kaupunki teetti alueen maaperän selvittämiseksi kaivauksia Mastontien parkkipaikalla syksyllä 2018. Syyskuun 24. päivä pysäköintialueen maaperän selvittämiseksi tehdyissä koekaivauksissa havaittiin alueella sijaitsevan kaksi kerrosta asfalttia, joista toinen on noin 0,5 metriä paksun paikalle tuodun hiekkakerroksen alla. Ilmeisesti alkuperäinen maanpinta on noin metrin syvyydessä nykyisen maanpinnan alapuolella. Kuvien perusteella reilun metrin syvyydessä sijaitseva hiekkainen maaperä on luontaisesti kerrostunut. Ilmeisesti paikalta on poistettu pintakerroksia ennen pysäköintialueen rakentamista.

Kartta 8. Pysäköintialueelle maaperätutkimuksen yhteydessä kaivetut koekuopat. Ei mittakaavassa.

2.5.2 Maatutkaus

Ylöjärven Soppeenmäen Mastontien ja Erkontien välisellä pysäköintialueella maatutkauksen suoritti Terho Mäkinen Geo-work infra Oy:stä. Maastotyö tehtiin 9.10.2018, jossa linjoja luodattiin 22 kappaletta. Maastotyössä keskityttiin havainnoimaan asemakaavan muuttuvan maankäytön aluetta parkkipaikalla.

Alueen täytöt olivat havaintojen perusteella yllättävän ohuet. Asvaltin alapuolinen täyttö on pysäköintialueella paksuudeltaan noin 0,5 – 2 metriä. Ohuin täyttö on linjan 12 keskivaiheilla ja paksuimmillaan pysäköintialueen pohjoisreunalla. Koekuoppien perusteella alueella on asfalttia muutamasta kerroksesta. Maatutkauksessa havaittiin romua tai muita kohteita alueen keskivaiheilla, erityisesti linjalla L09 paalun 40 kohdalla.

Selkeitä juoksuhaudoiksi tulkittavia rakenteita ei ole maatutkausaineistossa näkyvissä. maatutkaus ei ulottunut Erkontien alueelle.

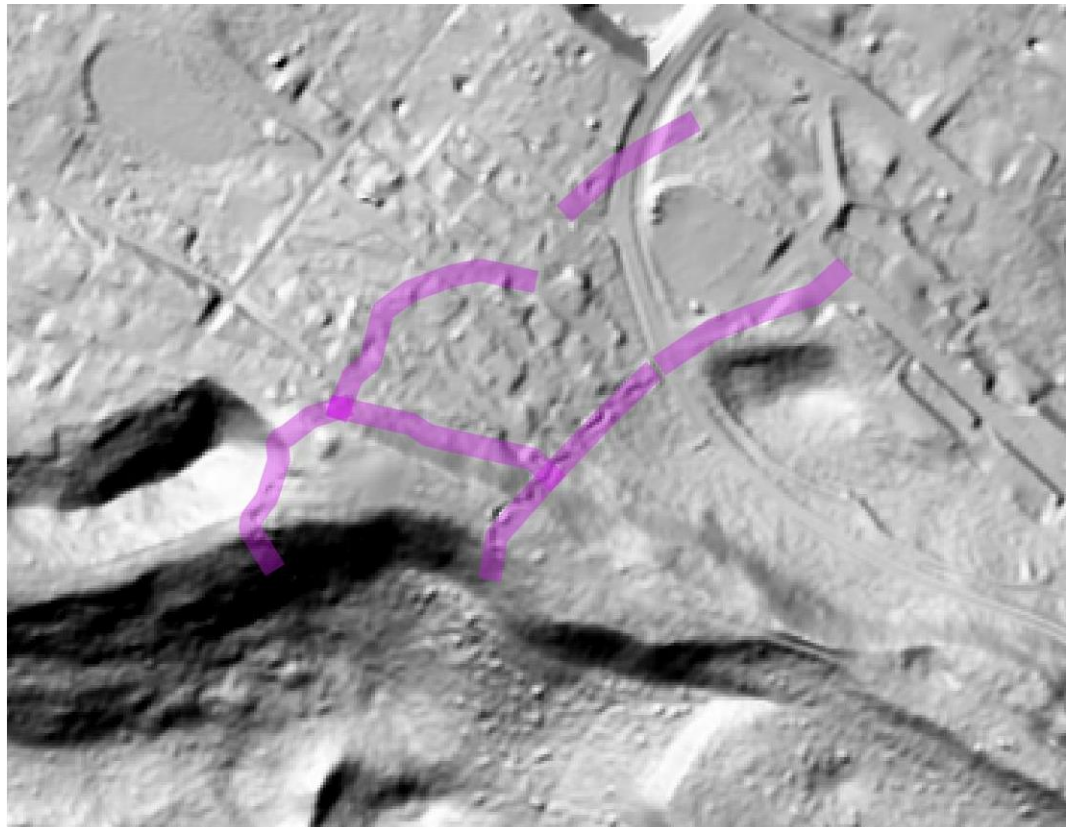
Kuva 5. Erkontien eteläpuolella on muutamia lohkottuja kiviä, jotka eivät muodosta rakennetta. Ilmeisesti paikalta on purettu aikaisempia rakenteita 1970-luvun rakennustöiden yhteydessä.

Kartta 9. Maatutkatut linjat. Ei mittakaavassa.
Karttaan on merkitty koekuopat (ks. kartta 8)

2.6 Arkeologisia inventointihavaintoja 2018

Juoksuhautojen paikantamiseksi tarkasteltiin historiallisia karttoja ja maanmittauslaitoksen Lidar aineistoa, joita myös verrattiin keskenään.

Kartta 10. Lidar aineistosta tulkittu maastomalli.

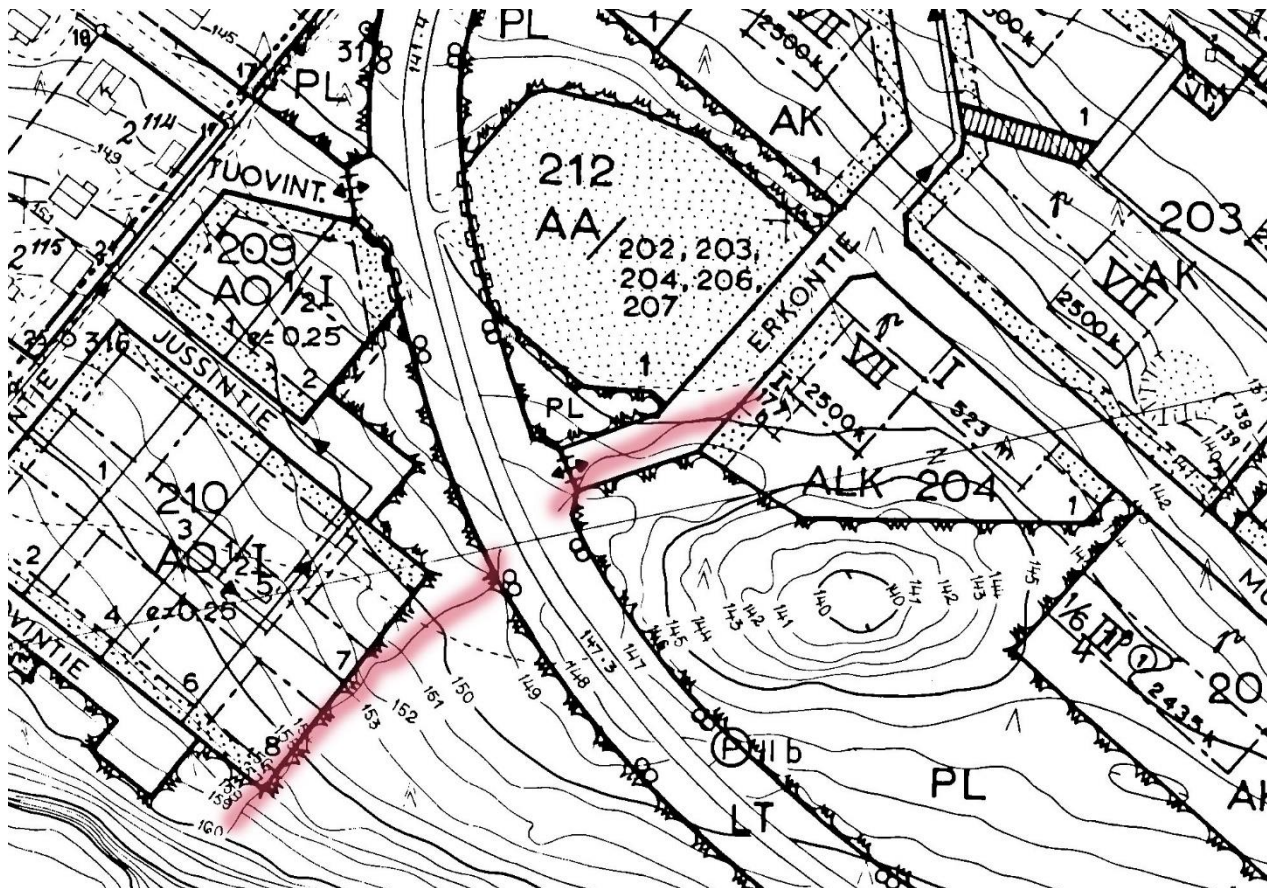
Karttaan on lisätty vuoden 1953 peruskartan mukaiset juoksuhaudat. Käytännössä aineistossa erottuu ainoastaan Mastontien lounaispuoliset juoksuhaudat, tien koillispuolen taistelukaivannot ovat kadonneet asutuksen alle.

Lokakuussa 2018 tarkastettiin maastossa koko kaava-alue. Kaavoitettavalta alueelta ei tehty pintahavaintoa juoksuhaudasta eikä löydetty jäänteitä taistelusta. Maastohavaintojen perusteella se, että Erkontien tai Mastontien pysäköintialueen alapuolisissa kerroksissa olisi jäänteitä juoksuhaudasta tai muista linnoituslaitteista, on epätodennäköistä. Olemassa oleva Juoksuhauda päättyy selkeästi Mastontien lounaispuolelle, eikä se näytä jatkuvan kaava-alueelle. Juoksuhaudan jatkeena kaava-alueella on Erkontie, joka vaikuttaa kunnollisesti perustetulta ja rakennetulta. Kerrostalo osoitteessa Erkontie 7 sijaitsee oletetun juoksuhaudan päällä. Vähäisempi osa juoksuhaudasta näyttää aikanaan sijainneen Erkontie 2 kohdalla, mutta myöskään siitä ei ole havaittavassa merkkejä maastossa.

Alue tarkastettiin metallinilmaisimella. Alueelta ei tehty tavanomaisista nauhoista ja puollonkorkeista poikkeavia havaintoja.

Kuva 6. Säilynyt juoksuhauda päättyy Mastontien lounaispuolelle Erkontien kohdalle.

Kartta 11. Vuoden 1973 asemakaavasta Asemakaavaan on merkitty viiva, joka seuraa juoksuhaudan linjausta. Juoksuhauda sijoittuu Erkontien kohdalle.

3 Yhteenveto

Pirkanmaan maakuntamuseo edellytti asemakaavan muutosalueen arkeologista inventointia (DIAR 185/2018), koska alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee 1. maailmasodan aikainen puolustusvarustus. Alkujaan juoksuhaudat ovat mahdollisesti ulottuneet myös kaavamuuutosalueelle. Inventointi toteutettiin lokakuussa 2018 alueen arkeologisen perinnön kartoittamiseksi.

Tukea sille, että alueella on sijainnut juoksuhautoja tukee vuoden 1973 kaavakartta (kartta 10), mihin on juoksuhautoja todennäköisesti merkitty viivalla. Kartasta puuttuu selite, mutta merkinnän sijainti samalla paikalla kuin juoksuhaudat aiemmissa kartoissa antavat olettaa, että juoksuhautoja on aikoinaan sijainnut Erkontien ja kerrostalo Erkontie 7 kohdalla.

Maaston pinnalle ei ole havaittavissa taisteluhautaan liittyviä jäännöksiä. Historiallisten karttojen perusteella taisteluhauta on sijainnut nykyisen Erkontien ja kerrostalon Erkontie 7:n kohdalla. On oletettavaa, että kerrostalon rakentaminen on tuhonnut sen kohdalla sijainneen osan juoksuhautoja kokonaisuudessaan. Erkontien lounaispäässä tilanne on samankaltainen, sillä tielinja vaikuttaa hyvin perustetulta. Tien laidassa, sen pohjoispuolella, on havaittavissa irrallisia kiviä, joista osa vaikuttaa lohkoilta ja osa niistä on saattanut aikaisemmin kuulua johonkin rakenteeseen. Kivet ovat kuitenkin paikalle muualta nostettuja ja on todennäköistä, että teialueen alapuoliset kerrostumat ja reuna-alueet on aikanaan kauttaaltaan muokattu.

Mastontien lounaispuolella taisteluhauta on yhä havaittavissa. Muita muinaisjäännöskohteita tai muita arkeologisia kohteita ei inventoinnin yhteydessä havaittu.

Tampereella 9.9.2019

Kalle Luoto, FM, arkeologi

4 Tärkeimmät lähteet

Adel Vadim 2000. Ylöjärvi. Arkeologinen perusinventointi 2000. Osa 1. Tampereen museot, Maakunnallinen yksikkö.

Ahola, Teija 2011. Ylöjärven ydinkeskustan osayleiskaavan muutos. Selvitys historiallisen ajan maisemasta ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä 12.8.2011. A-insinöörit/Selvitystyö Ahola.

Geo-work infra Oy 2018. Maatutkaluotaustutkimusraportti. Geopalvelu, Ylöjärvi. 25.10.2018.

Honka-Hallila, Helena, 1996. Ylöjärvi 1869-1994. Ylöjärven kunta.

Jussila Timo 2011. Ylöjärvi Keskustan seutu Muinaisjäännösinventointi 2011. Mikroliitti Oy.

Ylöjärven kaupunki. Valokuvia Erkontien koekuopista 24.9.2018.

Kartat:

Maanmittaushallitus

Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma)

Senaatin kartasto [Pirkkala] (XIX-XX 22-23)

Pitäjänpitäjäkartasto Ylöjärvi (2123 06 Ia.* -/- -)